

Biuletyn Polonistyczny

03.06.2024

Data wydarzenia: 13.06.2024 - 29.09.2024

Zjawa. Niesamowity Reymont

Typ wydarzenia: Wystawa

Miejscowość: Warszawa

Organizatorzy: Muzeum Literatury im. Adama Mickiewicza w Warszawie

Z okazji 100. rocznicy przyznania Władysławowi S. Reymontowi Literackiej Nagrody Nobla, obchodzonej pod patronatem UNESCO, Muzeum Literatury zaprasza na wystawę *Zjawa. Niesamowity Reymont*, inspirowaną mniej znaną powieścią noblisty pt. *Wampir*

Lato roku 1894. Dwudziestosiedmioletni Władysław Reymont, w towarzystwie lekarza homeopaty Józefa Drzewieckiego, wyrusza w podróż do Londynu, by uczestniczyć w zjeździe Towarzystwa Teozoficznego. Dekadę później wspomnienia z tej podróży staną się kanwą dla publikowanej, w odcinkach na łamach „Kurierza Warszawskiego”, noweli *We mgłach*, która w roku 1911, wzbogacona o kilka rozdziałów i wątków, w tym nowe, bardziej otwarte zakończenie, wydana zostanie pod tytułem *Wampir*.

Narracja *Wampira* wpisuje się w lęki i niepokoje przełomu wieków, schyłkowy nastrój epoki i poczucie kryzysu wartości ówczesnej cywilizacji. Jest też wyrazem zainteresowań polskich i zagranicznych modernistów, zajmujących się zagadnieniami takimi jak spirytyzm, psychiatria, psychologia, okultyzm czy oniryzm.

Aspekty te wydobywa wystawa *Zjawa. Niesamowity Reymont*, która rozgrywa się na kilku poziomach. Pierwsza warstwa przywołuje bohaterów i bohaterki powieści: pisarza Zenona miotającego się między demoniczną Daisy, niewinną Betsy i dawną miłością Adą, jego córeczkę Wandzię, a także tajemniczą panterę Bagh i londyńską Mgłę. Kolejną tworzą dzieła sztuki, pochodzące z okresu zbliżonego do momentu premiery powieści i komentujące główne jej wątki. Znajdziemy wśród nich obrazy Wojciecha Weissa, Bolesława Nawrockiego, Meli Muter i Jacka Malczewskiego, rzeźby Konstantego Laszczki i Henryka Kunzeka, a także historyczne meble pochodzące z warszawskiego mieszkania Reymonta.

Trzecią i ostatnią warstwą są obiekty artystyczne oraz działania performatywne adaptujące powieść Reymonta do współczesności. Odpowiadają za nią artyści – Rafał Dominik oraz Marta Ziółek, którzy specjalnie na wystawę przygotowali prace

graficzne i rzeźbiarskie oraz cykl choreograficznych występów, odbywających się w przestrzeniach ekspozycji. Artyści i performerzy przejmują powieściowy świat i tworzą na jego kanwie odrębną rzeczywistość, w której ruch, obiekt i teksty wchodzą ze sobą w nieoczekiwane relacje.

Wystawa zrealizowana w ramach obchodów, objętej patronatem UNESCO, 100. rocznicy przyznania Literackiej Nagrody Nobla Władysławowi Reymontowi za powieść *Chłopi*. Dofinansowano ze środków Samorządu Województwa Mazowieckiego oraz Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Program Weekendu Otwarcia wystawy „Zjawa. Niesamowity Reymont”

13 czerwca (czwartek)

- godz. 19:00 wernisaż wystawy
- godz. 19:30 performans „Zjawa” (wykonanie: Tamara Olga Briks, Anna Kuszarecka, Oskar Malinowski, Olga Mysłowska, Marta Ziótek)

14 czerwca (piątek)

- godz. 18:00 performans „Zjawa” (wykonanie: Tamara Olga Briks, Anna Kuszarecka, Oskar Malinowski, Olga Mysłowska, Marta Ziótek)

15 czerwca (sobota)

- godz. 16:00 performans „Zjawa” (wykonanie: Tamara Olga Briks, Anna Kuszarecka, Olga Mysłowska)

16 czerwca (niedziela)

- godz. 14:00 oprowadzanie kuratorskie (Anna Lebensztein, Janek Owczarek, Iza Zychowicz)

Linki:

- <https://muzeumliteratury.pl/wystawa-zjawa-niesamowity-reymont/>

Słowa kluczowe: Nagroda Nobla, Reymont Władysław